

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.17@regeringskansliet.se

Svar på remiss av promemorian Migrations- och asylpakten (Ds 2025:30), volym 1 och 2

Ert diarienummer Ju2025/02509

Sammanfattning

Förvaltningsrätten har, utifrån de aspekter som domstolen ska beakta, inte någon erinran mot förslagen i promemorian.

Domstolen vill lämna följande synpunkter för beaktande i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Synpunkter

Sekretessbrytande bestämmelser (avsnitt 5.3.8)

Enligt förvaltningsrättens mening talar övervägande systematiska skäl för att den sekretessbrytande bestämmelse som föreslås införas i nya 17 kap. 1 a § utlänningslagen (2005:716) i stället förs in i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL. Sekretessbrytande bestämmelser av liknande slag finns redan i 25 kap. 11–14 §§ respektive 26 kap. 8–10 §§ OSL.

Som konstaterats i avsnitt 5.3.8 regleras den allmänna uppgiftsskyldigheten vid begäran mellan myndigheter i 6 kap. 5 § OSL. Myndighetens möjlighet enligt den paragrafen att avstå från att lämna en begärd uppgift om det skulle hindra arbetets behöriga gång bör inte överdrivas. Av rättspraxis följer att möjligheten avser sådana fall när uppgiften inte finns tillgänglig utan en omfattande efterforskning eller en annars mycket krävande arbetsinsats. Det ska emellertid inte tillmätas någon betydelse om myndigheten i en mer obestämd framtid eventuellt kan få problem på grund av utlämnandet, t.ex. på grund av att det uppstår oklarheter kring myndighetens ståndpunkt i en viss fråga (se HFD 2023 ref. 40, punkten 12).

Till detta kommer att den myndighet som träffas av begäran kommer att behöva ta ställning till om de begärda uppgifterna behövs för det reglerade ändamålet. Om den utlämnande myndigheten avslår Migrationsverkets begäran följer av 6 kap. 7 § andra stycket OSL att beslutet får överklagas. Även detta talar för att bestämmelserna av systematiska skäl bör samlas i OSL. För detsamma talar slutligen att en placering i 25 respektive 26 kap. OSL gör att den sekretessbrytande bestämmelsen kan utformas på ett mer ändamålsenligt sätt, exempelvis som följer.

Sekretessen enligt 1 § hindrar inte att en uppgift om en utlänning som behövs för att kunna lämna ett sakkunnigutlåtande om utlännings

ålder lämnas till Migrationsverket, om ett sådant utlåtande behövs i ett ärende om internationellt skydd.

Konsekvenser för domstolarna (avsnitt 18.5.3)

I promemorian nämns de indirekta konsekvenser som förslagen bedöms få för de allmänna förvaltningsdomstolar som inte är migrationsdomstolar, bl.a. vid prövningen av överklaganden av vissa beslut som föranleds av genomförandet av det nya omarbetade mottagandedirektivet. Vidare nämns, beträffande migrationsdomstolarna, att en ojämn arbetsbelastning mellan domstolarna kan åtgärdas genom tillämpning av 14 § femte stycket lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar.

I sammanhanget vill förvaltningsrätten tillägga att det redan förekommer att förvaltningsrätter som är migrationsdomstolar, med tillämpning av nyss-nämnd paragraf och med hänvisning till långa handläggningstider, lämnar över andra mål än migrationsmål till andra förvaltningsrätter. Det får betraktas som mycket sannolikt att införandet av lagstadgade handläggningstider hos migrationsdomstolarna kommer att öka förekomsten av sådana överlämningar. Detta kan antas gälla särskilt i ett inledande skede, när migrationsdomstolarna ska anpassa sin verksamhet till de skärpta kraven på skyndsamhet.

Beredning och beslut

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Lennart Furufors efter föredragning av rådmannen Jack Hillerström-Forsyth.

Lennart Furufors
lagman